Sveriges advokatsamfund
Disciplinnämnden

25/1601

Prövning av om advokater har åsidosatt god advokatsed genom att i pågående tvister mot en minoritetsaktieägare samtidigt företräda bolagets majoritetsaktieägare och bolaget självt.

Disciplinnämndens beslut

Disciplinnämnden tilldelar envar av A1 och A2 erinran enligt 8 kap. 7 § rättegångsbalken.

Bakgrund

X har en tvist med H och I. A1 och A2 har företrätt motparten som ombud.

Anmälan

X har, i en anmälan som kom in till Advokatsamfundet i juli 2025 och i efterföljande handlingar, riktat anmärkningar mot A1 och A2 och sammanfattningsvis anfört följande.

Bakgrund

I juni 2019 ingick X och H ett aktieöverlåtelseavtal om försäljning av [en majoritetsandel] av Xs innehav i J. Tillträde skedde i augusti 2019. Därefter kvarstod X med [en minoritetsandel] och H med [en majoritetsandel] i J, vars dotterbolag I [bedriver näringsverksamhet]. Transaktionen kompletterades med ett [leveransavtal] och ett [avtal om överföring av viss egendom], båda mellan I och X eller dess dotterbolag.

[Advokatfirman] företrädde H i 2019 års transaktion. Tvist uppstod senare beträffande såväl [leveransavtalet] ([Leveranstvisten]) som [överföringsavtalet] ("[Överföringstvisten]"). I båda tvisterna uppträder H och I som gemensam motpart till X, företrädda av advokaterna A1 och A2 vid [Advokatfirman] ("Advokaterna").

Anmälan

X har begärt att Advokaterna ska förpliktas att frånträda sina uppdrag för H och I i tvistefrågorna mot X.

X har sammanfattningsvis anfört följande.

Tvisterna

Tvistiga frågor har uppstått med anledning av de avtal som ingicks i samband med transaktionen. [Leveranstvisten] har sin grund i att H och I är missnöjda med villkoren i [leveransavtalet]. I:s och H:s inställning är att de priser som följer av avtalet inte är marknadsmässiga och att Xs beräkningar av ett antal priskomponenter är felaktiga. Sedan våren 2023 har I invänt mot Xs beräkningar utan att någon överenskommelse har kunnat nås.

[Överföringstvisten] avser I:s och H:s invändningar mot [förslaget till genomförande av överföringen]. De gör gällande att förslaget innebär att [mer egendom] förs över till X än vad som var avsett. I och H vägrar att medverka till att [överföringen] genomförs. Aktieöverlåtelseavtalet innehåller åtaganden om att H och I ska medverka till genomförandet. Om [överföringen] inte genomförs kan X i sista hand kräva att H betalar en tilläggsköpeskilling som kompensation. H har därför ett eget intresse av att I agerar på ett visst sätt, så att H inte drabbas av negativa konsekvenser enligt Aktieöverlåtelseavtalet.

X har vid upprepade tillfällen tagit upp frågan om [Advokatfirmans] ombudsroll. I februari 2025 framhöll C för I:s styrelseordförande D att han utgick från att H står för kostnaderna för [Advokatfirman] och att han var skeptisk till [Advokatfirmans] jävsanalys. Frågan om ombudskostnader och ombudsförhållanden togs även upp på I:s styrelsemöte i maj 2025, då C begärde en redogörelse för de kostnader som I haft för [Advokatfirman].

X framhåller även att I, och inte H, faktureras för Advokaternas arvode för arbetet med tvisterna, trots det ursprungliga beskedet om att H avsåg att föra I:s talan. X är därmed indirekt med och betalar [Advokatfirmans] arvode utan insyn i rådgivningen.

Advokaternas dubbla roll

Oklarheten kring [Advokatfirmans] roll uppstod i december 2024, när Xs ombud tog emot ett mejl där det framgick att H, med hänvisning till punkt 9.2(b) i aktieägaravtalet, avsåg att företräda I i tvister mot X. Xs ombud begärde i januari 2025 besked om huruvida [Advokatfirman] företräder I i [Leveranstvisten] och [Överföringstvisten]. Efter påminnelse bekräftade [Advokatfirman] per mejl i januari 2025 att "[Advokatfirman] företräder H och I mot X". Mot denna bakgrund påtalade X i ett mejl i juni 2025 till Advokaterna att X ansåg att [Advokatfirman] enligt god advokatsed inte kunde företräda både H och I. Advokaterna meddelade därefter att de inte anser att någon konflikt föreligger och företräder alltjämt både H och I i tvisterna.

Intressemotsättning mellan H och I

Grunden för Xs anmälan är att det föreligger motstridiga intressen mellan H och I. Advokaterna har upprepade gånger hävdat att H:s och I:s intressen sammanfaller, men detta bestrids av X och bekräftas enligt X av I:s egna företrädare. I:s styrelseordförande D uttryckte i ett mejl i maj 2025 att det i [Överföringstvisten] finns frågor som är

viktiga för H men inte för I och att det är fundamentalt att I håller sig neutralt och enbart ser till I:s intresse. X anser sig inte vara ensamt om denna bedömning och menar att Ds mejl bekräftar en intressemotsättning som Advokaterna inte kan hantera för båda parters räkning.

H driver enligt X [Överföringstvisten] för att tillgodose sina egna intressen snarare än I:s. En av de centrala frågorna i tvisten avser överlåtelse av [egendom] och grundar sig på H:s påstående att X under förhandlingarna av Aktieöverlåtelseavtalet lämnade missvisande uppgifter. Trots att grunden rör H:s eget förvärv driver H frågan genom I. I samband med förlikningsdiskussioner har [Advokatfirman], som ombud för I och H, uttryckligen krävt att delar av en förlikningsersättning ska betalas direkt till H, trots att tvisten formellt sett är mellan I och X. H ser på detta sätt till att I blockerar [genomförandet av överföringen] och tar processrisk i ett syfte som inte gagnar I:s operativa verksamhet, utan i stället H:s egna anspråk enligt Aktieöverlåtelseavtalet. I används med andra ord som ett instrument för att driva H:s egna krav mot X.

Xs totala förlikningserbjudande uppgick till [ett belopp], varav [en del] avsåg det belopp som [Advokatfirman] kommunicerade skulle betalas direkt till H. Enligt X uppgår tvistemålsvärdet till [ett belopp]. Det innebär att det belopp som H menade skulle betalas till H – och inte till I – motsvarar ca 50 procent av tvistens värde. Cirka 67 procent av det erbjudna förlikningsbeloppet avsåg därmed vad som i grunden var H:s egna krav enligt Aktieöverlåtelseavtalet. Mot denna bakgrund är det enligt X uppenbart att intressena inte sammanfaller.

X framhåller även att intressemotsättningen förstärks av att [Advokatfirman] företrädde H vid förvärvet av I år 2019 och för H:s räkning förhandlade fram de avtal som nu är föremål för tvist. C anger i sitt mejl till D att [Advokatfirmans] roll i tvisten "till mycket stor del är påverkat av H:s intressen" och att denna uppfattning stärks av att [Advokatfirman] var H:s ombud i förvärvet och förhandlade de nu omtvistade avtalen.

[Advokatfirmans] jävsbedömning

[Advokatfirman] har inom ramen för sitt uppdrag för I analyserat I-styrelsens beslutsförhet i frågor kopplade till tvisterna. [Advokatfirman] kom då till slutsatsen att Xs styrelserepresentant C är jävig att delta i beslut som rör [Leveranstvisten] och [Överföringstvisten], medan styrelseledamoten E, som representerar H, bedömdes som

icke-jävig. X saknar därmed inflytande över I-styrelsens beslutsfattande i de tvistiga frågorna, medan H:s representanter löpande deltagit i handläggningen. [Advokatfirmans] bedömning har därmed använts som grund för att konsekvent utestänga Xs representant från beslutsfattandet till gagn för H.

Enligt X finns det endast två möjliga förklaringar till hur jävsfrågan hanterades. Antingen har [Advokatfirman] underlåtit att lämna korrekt och fullständig juridisk rådgivning genom att endast bedöma en av två potentiellt jäviga styrelseledamöter. Eller så har [Advokatfirman] faktiskt rått I att E var jävig, men I och H har valt att bortse från denna rådgivning. Oavsett vilken förklaring som är riktig har Advokaterna enligt X brutit mot god advokatsed. Situationen åskådliggör enligt X den bredare problematiken: [Advokatfirman] saknar förmåga att agera i I:s bästa intresse till följd av sin lojalitetsplikt gentemot H.

När det gäller styrelsemötet i december 2025 noterar X att kallelsen angav "[avtalsfråga]" som agendapunkt, utan att C informerades om att mötet i praktiken skulle handla om disciplinärendet mot Advokaterna. Mötets verkliga syfte doldes alltså för Xs representant, något som enligt X är synnerligen anmärkningsvärt. Det I-yttrande som upprättades med anledning av mötet anger att styrelsen är av uppfattningen att det inte föreligger motstridiga intressen mellan H och I, vilket direkt motsäger Ds mejl i maj 2025. X konstaterar att yttrandet förefaller ha tagits fram på Advokaternas inrådan, i ett skede när Ds och I-styrelsens oberoende uppfattning redan hade kommit till uttryck.

Punkt 9.2(b) befriar inte Advokaterna från advokatetiska skyldigheter

Advokaterna har hänvisat till punkt 9.2(b) i aktieägaravtalet som stöd för att ingen intressekonflikt föreligger. X bestrider att bestämmelsen har denna innebörd.

Formuleringen "on behalf of a Group Company" är central och återkommer genomgående i bestämmelsen. Bestämmelsen föreskriver att H kan agera som ombud eller representant för I, inte i egen egenskap som part med egna, motstridiga intressen. Den är utformad för situationer där I har anspråk mot X som ligger i I:s intresse att driva, och där H som majoritetsägare vill kunna driva dessa anspråk utan att X ska kunna blockera dem. Bestämmelsen behandlar däremot inte situationer där H självt är part med egna anspråk, vilket enligt X är fallet här. En tolkning som ger H fri lejd att

använda I som verktyg för att driva igenom egna intressen i strid med bolagets intresse saknar enligt X allt stöd i bestämmelsens ordalydelse.

Det har under alla omständigheter ålegat Advokaterna att göra en självständig jävsbedömning när de mottog förfrågan om att företräda I i förhållande till X. En avtalsbestämmelse kan inte läka förekomsten av intressemotsättningar som ger anledning att tvivla på advokatens förmåga att fullt ut tillvarata klienternas intressen. Advokaterna kan inte åberopa punkt 9.2(b) för att undgå denna advokatetiska skyldighet.

Disciplinnämndens praxis

X framhåller att den aktuella problematiken har behandlats vid flera tillfällen i Disciplinnämndens praxis. I ärende 23/1051 uttalade nämnden att en advokat, i situationer där ägarförhållandena ser ut som i nu aktuellt fall, är "förhindrad att då fortsätta företräda målbolaget i frågor där säljarna och köparen haft motstridiga intressen" och att advokaten åsidosatt god advokatsed genom att ändå göra det. I ärende 23/1921 uttalade nämnden att "[h]uvudregeln enligt god advokatsed är att om det råder tvist i ett bolagsförhållande, och advokaten företräder en av de tvistande, kan advokaten aldrig som ombud för bolaget företa någon rättshandling som inte är förankrad hos alla delägare." Nämnden fann därtill att advokaten var skyldig att omedelbart frånträda båda uppdragen och att en intresseavvägning inte ledde till någon annan bedömning. I ärende 23/0275 ansågs uppdraget oförenligt med god advokatsed utan att nämnden fann det nödvändigt att konstatera att konkreta intressemotsättningar förelåg; det var tillräckligt att det fanns en beaktansvärd risk för intressekonflikt till följd av advokatens klientlojalitet. Praxis från 2006 har vidare bekräftat att en advokat "ofta är förhindrad att ta uppdrag för en aktieägare i bolaget mot en annan" och att detta "torde regelmässigt vara fallet" när aktiebolaget har ett fåtal aktieägare och det finns motsättningar mellan dem. J har endast två aktieägare. Principen träffar alltså enligt X direkt förevarande fall.

Slutligen anför X följande om sin saklegitimation. Avgörande för om saklegitimation föreligger är om anmälaren har en konkret och tillräcklig anknytning till det agerande som anmärkningen avser. Det avgörande är alltså inte partens koppling eller relation till advokaten, utan om det agerande som tas upp i anmälan har påverkat parten. Disciplinnämnden har bl.a. i ärende 22/2140 uttalat att kravet på saklegitimation

innebär: "att den som gör en anmälan på något sätt måste vara berörd av advokatens agerande som anmärkningarna i anmälan rör. Det finns alltså ingen begränsning som innebär att endast klienter och motparter kan göra anmälningar, även om dessa kategorier ofta bedöms vara direkt berörda av advokaters agerande på olika sätt."

I det ärendet ansåg nämnden att anmälarna var saklegitimerade trots att deras koppling till advokatens agerande var indirekt. Storleken på Xs ägarandel i I är inte avgörande; den frågan gäller klientbegreppet och inte saklegitimation. X är på flera sätt direkt påverkat av Advokaternas agerande och är därför saklegitimerat.

X bestrider därtill påståendet att en intresseavvägning vid frånträde bör utfalla till förmån för att Advokaterna kvarstår i uppdragen med hänvisning till upparbetat arbete och kostnader för ombudsbyte. En intressekonflikt av nu aktuellt slag kan inte botas av att frånträde är kostsamt eller arbetsamt.

Sammanfattning av anmärkningarna

Sammanfattningsvis anför X:

- att Advokaterna företräder Xs motparter H och I i pågående tvister, och att de valt att göra detta trots att I är ett bolag som ägs gemensamt av X och H och trots att H och X befinner sig på direkt motstående sidor. Disciplinnämndens praxis bekräftar att en advokat, i sådana ägarkonstellationer, är förhindrad att företräda målbolaget i frågor där säljare och köpare har motstridiga intressen.
- att det föreligger en konkret intressemotsättning mellan H och I som förstärker olämpligheten av det dubbla uppdraget. I:s styrelseordförande har kommunicerat att det i [Överföringstvisten] finns frågor som är viktiga för H men inte för I. H driver tvisten för att tillgodose sina egna intressen under Aktieöverlåtelseavtalet, ett avtal som I inte ens är part till, och har krävt att förlikningsersättning ska betalas direkt till H.
- att [Advokatfirmans] jävsbedömning har möjliggjort för H att diktera I:s agerande i tvisterna till gagn för H, och att detta tydligt åskådliggör varför det inte är lämpligt att [Advokatfirman] gör bedömningar för såväl H:s som I:s räkning i frågor med koppling till tvisterna.

- att punkt 9.2(b) i aktieägaravtalet inte befriar Advokaterna från advokatetiska skyldigheter och inte kan läka förekomsten av intressemotsättningar som ger anledning att tvivla på advokatens förmåga att fullt ut tillvarata klienternas intressen.
- att en intresseavvägning inte kan medföra att frånträde inte är påkallat, och att hänvisning till upparbetat arbete och kostnader för ombudsbyte saknar relevans när en intressekonflikt av nu aktuellt slag är för handen.

Advokaternas yttrande

A1 och A2 har tillbakavisat anmärkningarna och sammanfattningsvis anfört följande.

Bakgrund och avtalets reglering

X påstår att Advokaterna åsidosätter god advokatsed genom att företräda både H och I i de uppkomna tvisterna och hänvisar i detta avseende till vissa tidigare avgöranden från Disciplinnämnden. Det finns dock avgörande skillnader mellan omständigheterna i förevarande ärende och de avgöranden som X har åberopat. Aktieägaravtalet mellan H och X innehåller bland annat en bestämmelse enligt vilken H har rätt att företräda I i frågor och tvister mot X och Xs dotterbolag samt att bestämma hur I ska agera i sådana tvister. Att Advokaterna är ombud för både H och I i tvisterna mot X och Xs dotterbolag är därför helt i enlighet med den reglering som H och X har enats om.

Bristande saklegitimation

Advokaterna anför inledningsvis att X troligen inte är saklegitimerat i ärendet. X är inte deras klient utan deras klienters motpart. Påståendet att det föreligger motstridiga intressen mellan H och I rör därför inte några skyldigheter som Advokaterna har i förhållande till X, utan skyldigheter som tillkommit i klienternas intresse. Disciplinnämnden har funnit att en anmälan mot ett motpartsombud inte kan prövas när klagandens anmärkning gäller en bestämmelse som tillkommit i den egna klientens intresse (se exempelvis 22/0510). För att X ska vara saklegitimerat måste Xs anmälan avse en skyldighet för Advokaterna som är uppställd helt eller delvis i Xs intresse.

Att X, förutom att vara motpart till H och I i aktuella tvister, äger [en minoritetsandel] i I förändrar inte detta. I tvisterna agerar X i egenskap av motpart i avtalen med I och i strid med I:s intressen och därmed också i strid med sitt eget och H:s ägarintresse i I.

Under sådana förhållanden borde X inte kunna hänföra sig till sitt minoritetsägande i I till stöd för att X skulle vara saklegitimerat. X är inte ett koncernföretag eller intresseföretag till I i den mening som avses i VGA, med hänvisning till Disciplinnämndens beslut den 23 april 2020 i ärende 19/1393. I det ärendet fann Disciplinnämnden att ett bolag med 15 procents ägande inte utgjorde koncernföretag eller intresseföretag till svarandebolagen. X äger [en minoritetsandel] av aktierna i J, dvs. en mindre andel än de 15 procent som Disciplinnämnden konstaterade var för liten andel. I utgör således varken ett koncernföretag eller intresseföretag i förhållande till X. X kan därför inte i något avseende åberopa sitt minoritetsägande i I till stöd för att hävda att Advokaterna agerar i strid med VGA. Detta är för övrigt också en konsekvens av avtalsregleringen i punkt 9.2(b) i Aktieägaravtalet mellan H och X.

Punkt 9.2(b) i aktieägaravtalet

Eftersom X efter överlåtelsen av aktier i J till H skulle inneha en minoritetspost om [en viss andel] av aktierna i J och samtidigt vara motpart till I i ett antal avtal, t.ex. [leveransavtalet], kom H och X överens om att reglera hur frågor och tvister mellan, på ena sidan, I och, på andra sidan, X/Xs dotterbolag skulle hanteras och hur I skulle företrädas i sådana tvister. Dessa frågor regleras i punkt 9.2(b) i Aktieägaravtalet. Bakgrunden till denna överenskommelse är att X – utöver att vara minoritetsägare i I – är bolagets enda kund. Mot bakgrund av Xs inneboende motsättning mellan att tillvarata I:s intressen som minoritetsaktieägare och sina egna intressen som kund och avtalspart, avstod X från allt inflytande i egenskap av aktieägare över hur I ska agera i frågor och tvister mot X med närstående bolag.

Enligt bestämmelsen, i svensk översättning, ska H ha rätt att, på J/I:s vägnar, framställa anspråk på grund av brott mot skyldigheter enligt optionsavtalet, [leveransavtalet], [överföringsavtalet] eller på annat sätt utöva J/I:s rättigheter enligt något annat avtal med X eller dess närstående bolag. X ger härmed H rätt och bemyndigar oåterkalleligen att på J/I:s vägnar agera ensamt och efter helt eget gottfinnande väcka talan, hantera förhandlingar, tvister, rättstvister eller andra rättsliga förfaranden i samband därmed och att vidta andra åtgärder på J/I:s vägnar enligt något avtal med X eller dess närstående bolag.

Bestämmelsen ger H en absolut och exklusiv rätt i förhållande till X att bestämma och agera för I i frågor eller tvister med X eller Xs närstående bolag. Genom bestämmelsen

har X frånhänt sig och avstått från allt inflytande över hur I ska agera i sådana frågor och tvister. Det finns alltså inga rättshandlingar som ska stämmas av med eller förankras hos X. Genom bestämmelsen har H och X också bestämt att I ska agera enligt H:s instruktioner om frågor eller tvister uppkommer, vilket bland annat innefattar rätten att bestämma vilket ombud som ska företräda I.

Xs anmälan utgör en motanmälan

Advokaterna har informerats om att advokater hos Xs ombud, som företräder X i tvisterna, samtidigt företräder H i en större investeringstvist mot [Z-land]. I maj 2025 skickade H ett mejl till ombudet där H begärde att ombudet skulle frånträda sitt uppdrag för X med anledning av uppdraget för H i tvisten mot [Z-land].

Som framgår av Cs SMS framförde denne bland annat att X, om H inte omprövade sitt krav på att ombudet skulle avsäga sig uppdraget för X, skulle "behöva vidta nödvändiga åtgärder för att inte göra rättsförlust", vilket bland annat innefattade "att svara med motsvarande åtgärd mot [Advokatfirman]". Xs anmälan mot Advokaterna utgör således en motanmälan föranledd av H:s anmälan mot Xs ombud. Innan H begärde att ombudet skulle frånträda uppdraget för X hade X inte några invändningar mot att Advokaterna företrädde H och I i tvisterna mot X.

X har godkänt ombudsordningen och hade inga invändningar före anmälan

Det material som cirkulerades till bland andra Xs [chefsjurist] C inför styrelsemötet i J återgav punkt 9.2(b) i sin helhet. Det var också tydligt att H agerade i enlighet med bestämmelsen och att I skulle utfärda fullmakter för H och [Advokatfirman]. Vid styrelsemötet i mars 2025 beslöt styrelsen för I att fullmakterna skulle utfärdas och dessa undertecknades av de oberoende styrelseledamöterna och H:s styrelserepresentant. C är chefsjuristkoncernen och en av styrelseledamöterna i X samt firmatecknare. C var således vid det aktuella tillfället införstådd med att I skulle utfärda fullmakter för H och [Advokatfirman] som omfattade frågorna rörande [leveransavtalet] och [överföringsavtalet].

Genom punkten 9.2(b) i aktieägaravtalet har X accepterat att H och I företräds på det sätt som nu sker. X framställde inte några invändningar när Advokaterna i december 2024 och januari 2025 meddelade att de företrädde H och I, och inte heller i samband

med att styrelserna i J och I beslöt att utfärda fullmakt. Det var först när H anmälde jäv mot Xs ombud som X begärde att Advokaterna skulle frånträda uppdragen.

Det föreligger inga motstridiga intressen mellan H och I

Samtliga tvistefrågor mellan I och X har sin grund i [leveransavtalet] respektive [överföringsavtalet]. Tvisterna har uppkommit med X i dess egenskap av köpare av [varor] respektive förvärvare av [egendom], inte i Xs egenskap av aktieägare i I. Det är viktigt att hålla i åtanke att Xs roll som köpare och förvärvare skapar motstående intressen i förhållande till rollen som minoritetsägare.

Det finns inga motstående intressen på aktieägarplanet. Tvisterna rör inte bolagsförhållanden utan är bolagsexterna tvister. De enda motstående intressen som finns är mellan I och H som säljare respektive X som köpare.

I är ägare till [den omtvistade egendomen] och det ligger av naturliga skäl i I:s intresse att inte överföra [egendom] som I inte anser sig skyldigt att överföra. Det ligger vidare i I:s intresse att X betalar de priser som I anser följer av [leveransavtalet]. H har som ägare av [en majoritetsandel] av aktierna samma intresse som I i samtliga dessa frågor. Det finns alltså inga motstående intressen, eller beaktansvärd risk för sådana, mellan H och I i de frågor som är tvistiga i förhållande till X.

Med anledning av Xs påstående om motstridiga intressen har J:s och I:s styrelser, vid styrelsemöte i december 2025, övervägt frågan. Styrelserna och verkställande direktören konstaterar att det inte föreligger motstridiga intressen eller beaktansvärd risk för sådana mellan I och H i de aktuella tvistiga frågorna. Styrelserna uttalar också att det skulle få betydande och oproportionerligt negativa konsekvenser för I, såväl i utförandet av tvisterna som i form av betydande kostnader, om Advokaterna skulle tvingas frånträda sina uppdrag. H är av samma uppfattning och har avgett ett yttrande med motsvarande innebörd.

Xs påstående om intressemotsättning avseende [den egendom som omfattas av överföringsavtalet] är felaktigt

Det är inte H som driver [Överföringstvisten]. Det är X som har inlett rättsligt förfarande mot I enligt [överföringsavtalet] och därmed driver en tvist mot I. [Den egendom som omfattas av överföringsavtalet innefattar egendom] som vid

transaktionen 2019 ingick i [en beräkning] för I som X presenterade för H. Det var inte H:s, I:s eller Xs avsikt att [sådan egendom] som ingick i [beräkningen] skulle överföras.

Det var X självt som i ett mejl i juli 2024 föreslog att ersättningen för värdet av [den egendom] som ingick i [beräkningen] skulle betalas till H. X hade vid i vart fall två tillfällen erbjudit sig att betala [ett belopp]. Det medskick som gjordes i [Advokatfirmans] mejl i juni 2025 hade alltså en enkel förklaring och låg dessutom i linje med vad X självt hade föreslagit.

Varken H eller I har framställt något beloppsyrkande mot X. Om H och I vinner denna del av tvisten innebär det att [den omtvistade egendomen] inte övergår till X utan kvarblir i I:s ägo. Tvisten handlar överhuvudtaget inte om att X ska betala ersättning till H.

Xs påståenden om Advokaternas jävsrådgivning är oriktiga

En tid före styrelsemötet informerade H och I Advokaterna om hur frågor om avtalen hade hanterats i I:s styrelse. Det framgick att C ända sedan han blev styrelseledamot hade förklarat sig jävig och inte deltagit i handläggningen av sådana frågor. Enligt 8 kap. 23 § första stycket 3 aktiebolagslagen får en styrelseledamot inte handlägga en fråga om avtal eller tvister mellan bolaget och en juridisk person som styrelseledamoten ensam eller tillsammans med annan får företräda. Den jävsgrunden är absolut i den bemärkelsen att det inte krävs någon bedömning av om det föreligger en intressemotsättning. Det stod alltså klart att C skulle anmäla jäv och avstå från att delta i handläggningen.

När det gäller de styrelseledamöter som H utsett hade de att ta ställning till eventuellt jäv enligt 8 kap. 23 § första stycket 2 aktiebolagslagen, vilket kräver en bedömning av om styrelseledamoten i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot bolagets intresse. De av H utsedda ledamöterna F och E bedömde själva att de inte har intressen som kan strida mot I:s intressen och förklarade att de som styrelseledamöter i I själva svarar för denna bedömning. [Advokatfirman] ombads inte att göra någon jävsbedömning i denna del.

[Advokatfirman] har alltså inte bedömt om de av H utsedda styrelseledamöterna var förhindrade att delta i beslutet, och [Advokatfirman] blev inte heller ombett att göra en sådan bedömning. Advokaterna har därför inte underlåtit att göra någon bedömning.

Det kan dessutom tilläggas att Advokaterna saknade underlag för att bedöma om de av H utsedda ledamöterna kunde vara jäviga. Advokaterna känner inte till några omständigheter som innebär att det förelegat intressejäv för E.

Advokaterna agerar inte i strid med VGA; praxis ger inte stöd för anmälan

Advokaterna understryker att de disciplinärenden som X hänvisar till inte ger stöd för att det föreligger någon intressekonflikt i detta ärende. Omständigheterna i förevarande fall skiljer sig i väsentliga avseenden från omständigheterna i de disciplinärenden som X åberopat. Såvitt Advokaterna känner till har det inte i något av dessa disciplinärenden funnits en bestämmelse motsvarande punkt 9.2(b) i aktieägaravtalet. Redan av det skälet föreligger en avgörande skillnad.

Följande skillnader kan särskilt framhållas. Advokaterna har inte haft X som klient och [Advokatfirman] företrädde i transaktionen 2019 endast H. Advokaterna har inte någon kunskap som omfattas av tystnadsplikt och har ingen lojalitetsplikt mot X. Transaktionsuppdraget genomfördes år 2019, medan uppdragen i tvisterna har pågått sedan 2024. H är en betydande majoritetsägare om [en viss andel] i I och uppdraget för I skapar inte någon lojalitet mot minoritetsaktieägaren X som äger [en minoritetsandel]. Mot bakgrund av överenskommelsen i punkt 9.2(b) i aktieägaravtalet kan uppdraget som ombud för I inte skapa någon lojalitetsplikt mot X. De aktuella tvisterna är slutligen inte tvister i ett bolagsförhållande, utan bolagsexterna tvister som inte rör förvaltningen av I, några interna bolagsförhållanden eller transaktionen genom vilken X överlät aktier till H.

Mot bakgrund av vad som anförts kan det bland annat konstateras att det inte finns några frågor som ska stämmas av med X, att det aldrig kan uppkomma någon lojalitetsplikt mot X, att H:s och I:s intressen sammanfaller i sak och att H dessutom har getts ensam bestämmanderätt över nu aktuella frågor. Det kan dessutom konstateras att omständigheterna i förevarande fall i flera avseenden skiljer sig från omständigheterna i de avgöranden som X hänvisat till och att avgörandena inte heller i övrigt är relevanta för prövningen i detta ärende.

Ett frånträde vore oproportionerligt

I:s styrelse och verkställande direktör har uttalat att ett frånträde skulle få betydande och oproportionerligt negativa konsekvenser för I, såväl i utförandet av tvisterna som i

form av betydande kostnader. H är av samma uppfattning och har bekräftat att ett frånträde skulle få betydande och oproportionerligt negativa konsekvenser även för H.

Mot denna bakgrund bestrider Advokaterna att de agerar i strid med VGA eller att de måste frånträda uppdragen för I och H i de tvistiga frågorna i förhållande till X.

Kompletterande yttrande avseende tidpunkten för ett eventuellt frånträde

I ett kompletterande yttrande har Advokaterna anfört följande. Advokaterna vidhåller vad som tidigare anförts och att det inte föreligger någon intressekonflikt. För det fall Disciplinnämnden ändå skulle finna att intressekonflikt föreligger och att detta innebär att de inte kan företräda H och I i aktuella tvister, önskar de framhålla sin inställning i frågan om tidpunkten för ett eventuellt frånträde.

Advokaterna företräder H och I i ett pågående skiljeförfarande mot X och [dotterbolag] till X ([dotterbolagen]). [Dotterbolagen] påkallade skiljeförfarande mot I i september 2025 och H och I påkallade skiljeförfarande mot X i oktober 2025. Skiljeförfarandena har sammanlagts och handläggs av samma skiljenämnd. Skiljeförfarandet har pågått under nästan ett års tid och arbetet med de frågor som är föremål för skiljenämndens prövning påbörjades redan i slutet av 2024.

Förutom ett omfattande svar på [dotterbolagens] påkallelseskrift och en omfattande påkallelseskrift mot X avgav H/I i juni 2026 sitt första materiella yttrande inför skiljenämnden, vilket omfattar [ett stort antal] textsidor och ett mycket omfattande bilagematerial. I september 2026 ska X/[dotterbolagen] avge sitt andra materiella yttrande och i oktober 2026 ska H/I avge sitt andra materiella yttrande. Skiljeförfarandet är utsatt till slutförhandling i november 2026.

Tvisten har varit föremål för ett mycket omfattande arbete och den kunskap som upparbetats är av fundamental betydelse och en förutsättning för att återstoden av skiljeförfarandet ska kunna genomföras som planerat. Ett frånträde skulle innebära ett synnerligen stort avbräck för huvudmännen och oundvikligen medföra att tidplanen för skiljeförfarandet måste göras om och tidpunkten för slutförhandlingen skjutas fram, med vittgående och oproportionerligt stora negativa konsekvenser som följd.

För det fall Disciplinnämnden skulle finna att intressekonflikt föreligger och att Advokaterna inte kan fortsätta att företräda H och I, hemställer Advokaterna att Disciplinnämnden i beslutet klargör att detta inte gäller det pågående skiljeförfarandet och att de således kan fortsätta att företräda H och I till dess det pågående skiljeförfarandet genomförts och avslutats. Det kompletterande yttrandet utgör ingen ändring eller begränsning av vad Advokaterna anfört i tidigare yttranden om intresseavvägning.

Sammanfattning av yttrande

Sammanfattningsvis anför Advokaterna:

- att X saknar saklegitimation i ärendet eftersom X inte är deras klient utan deras klienters motpart, och att påståendet om motstridiga intressen rör skyldigheter som har tillkommit i klienternas intresse och inte i Xs intresse.
- att det förhållandet att Advokaterna är ombud för såväl H som I är helt i enlighet med den reglering som H och X enats om i punkt 9.2(b) i aktieägaravtalet.
- att X har godkänt ombudsordningen och framfört invändningar för sent. Xs [chefsjurist] C var fullt informerad om att I skulle utfärda fullmakter för H och [Advokatfirman] vid styrelsemötet i mars 2025, och det var först när H anmälde jäv mot Xs ombud som X begärde att Advokaterna skulle frånträda uppdragen.
- att Xs anmälan utgör en motanmälan föranledd av H:s invändning mot Xs eget ombud. C skrev uttryckligen i SMS att X skulle "svara med motsvarande åtgärd mot [Advokatfirman]" om H inte omprövade sitt krav på att Xs ombud skulle frånträda.
- att det inte föreligger några motstridiga intressen mellan H och I. Tvisterna grundar sig på [leveransavtalet] respektive [överföringsavtalet] och utgör bolagsexterna tvister som inte rör bolagsförhållanden.
- att Xs påstående om intressemotsättning avseende [den egendom som omfattas av överföringsavtalet] är felaktigt.

- att Advokaternas hantering av jävsfrågan i I:s styrelse var korrekt. [Advokatfirman] ombads inte att göra en sådan bedömning avseende H och saknade också underlag för det.
- att åberopad praxis inte är tillämplig i förevarande fall. Advokaterna har aldrig haft X som klient, [Advokatfirman] företrädde i 2019 års transaktion enbart H, och Advokaterna har ingen kunskap skyddad av tystnadsplikt eller lojalitetsplikt gentemot X.
- att ett frånträde vore oproportionerligt, eftersom I:s styrelse, verkställande direktör och H samstämmigt uttalat att ett frånträde skulle få betydande och oproportionerligt negativa konsekvenser.
- att Advokaterna, för det fall Disciplinnämnden ändå finner att intressekonflikt föreligger, hemställer att nämnden klargör att ett eventuellt frånträde inte ska gälla det pågående skiljeförfarandet, och att de således ska kunna fortsätta att företräda H och I till dess skiljeförfarandet genomförts och avslutats.

Nämndens bedömning och beslut

X har anmält Advokaterna och gjort gällande att de har åsidosatt god advokatsed genom att företräda såväl H som I i tvister mot X, trots att det föreligger motstridiga intressen mellan H och I. Advokaterna har tillbakavisat anmärkningarna. De har i första hand gjort gällande att X saknar saklegitimation och i andra hand bestritt att det föreligger en intressekonflikt.

Nämnden har i första hand att ta ställning till frågan om saklegitimation.

Nämnden konstaterar att Xs anmärkning i sak gäller att Advokaterna inte förmår tillvarata I:s intressen fullt ut till följd av sin lojalitetsplikt gentemot H. X är direkt berört av detta påstående i sin egenskap av motpart i de pågående tvisterna, eftersom det agerande som anmärks på – den dubbla representationen och hur den utövats – direkt påverkar Xs ställning i tvisterna. Det är inte avgörande hur stor ägarandel X har i I. Avgörande är att X på flera sätt är direkt påverkat av Advokaternas agerande. Nämnden finner därför att X är saklegitimerat och att anmälan ska prövas i sak.

Nämnden framhåller att en advokat är skyldig att självständigt och löpande bedöma om det föreligger motstridiga intressen mellan företrädda klienter. Denna advokatetiska skyldighet kan inte avtalas bort, och Advokaterna kan därför inte åberopa punkt 9.2(b) i aktieägaravtalet för att undgå den.

Advokaterna har gjort gällande att H:s och I:s intressen sammanfaller och att tvisterna är bolagsexterna. De har även hänvisat till J:s styrelses beslut i december 2025 till stöd för att ingen intressekonflikt föreligger. Mot bakgrund av vad som framkommit om tvisten och det underlag som getts in i ärendet anser nämnden att det har funnits en beaktansvärd risk för intressekonflikt.

I:s styrelseordförande D konstaterade i ett mejl i maj 2025 att det i [Överföringstvisten] finns frågor som är viktiga för H men inte för I. Att I-styrelsens efterföljande uttalande, som tillkommit på Advokaternas inrådan, direkt motsäger detta minskar snarare uttalandets bevisvärde. Vidare har [Advokatfirman] i förlikningsdiskussioner krävt att ca 50 procent av ersättningen ska betalas direkt till H, trots att tvisten formellt förs av I.

J har två aktieägare, H och X, som befinner sig på direkt motstående sidor i tvisterna. En advokat är regelmässigt förhindrad att företräda det gemensamägda bolaget och en aktieägare mot en annan, särskilt i bolag med ett fåtal aktieägare och pågående motsättningar. Aktieägaravtalets punkt 9.2(b) förändrar inte detta. Bestämmelsen kan inte tolkas som att H får använda I som ett verktyg för egna anspråk.

Nämnden finner att det förelåg en beaktansvärd risk för intressekonflikt redan när uppdraget antogs. Advokaterna borde därför ha avböjt uppdraget för I eller frånträtt uppdraget när H:s egna syften blev tydliga. Genom att kvarstå i uppdraget har Advokaterna åsidosatt god advokatsed.

Nämnden tilldelar därför envar av A1 och A2 erinran enligt 8 kap. 7 § rättegångsbalken.

Nämnden har funnit att en intressekonflikt föreligger. Vid sådant förhållande åligger det Advokaterna att omgående frånträda uppdragen för I oaktat de förhållanden som Advokaterna hänvisat till.

En ledamot i nämnden, tillika ordförande i ärendet, var av skiljaktig mening enligt följande.

Av utredningen framkommer såvitt nu är av intresse följande.

Advokaterna har biträtt H i ett bakomliggande förvärvsärende där X varit motpart och företrätts av andra advokater. I ett samtidigt ingått aktieägaravtal mellan köparen H

och säljaren X, som efter transaktionen är minoritetsaktieägare i målbolaget J med dotterbolaget I, har H givits en oåterkallelig rätt och bemyndigande att på J:s/I:s vägnar agera ensamt och efter helt eget gottfinnande väcka talan, hantera förhandlingar, tvister, rättstvister eller andra rättsliga förfaranden i samband därmed samt att vidta andra åtgärder på J:s/I:s vägnar enligt något avtal med X eller dess närstående bolag. Av bestämmelsen framgår vidare att H har givits motsvarande rättigheter att agera på J:s/I:s vägnar med avseende på alla anspråk mot J:s/I:s åtaganden enligt avtal med X eller dess dotterbolag.

Avtalsbestämmelsen innebär enligt sin ordalydelse att X med bindande verkan i förhållande till H samtyckt till och avstått från allt inflytande i sin egenskap av aktieägare över hur I ska agera i frågor och tvister mot X med närstående bolag som må uppkomma framöver. Det är just sådana frågor och tvister som sedan uppstått mellan dessa parter. Av utredningen framgår vidare att av X nominerad styrelseledamot i I inte har deltagit i handläggningen av eller beslut i frågor som rör avtalen mellan I och X med dotterbolag till följd av, som det måste förstås, aktiebolagslagens jävsregler.

X har anmält Advokaterna och gjort gällande att de har åsidosatt god advokatsed genom att företräda såväl H som I i tvisterna mot X trots att det föreligger motstridiga intressen mellan H och I. Den avgörande frågan i disciplinärendet är i vad mån det till H avgivna uttryckliga samtycket och åtagandet från X även har relevans i förhållande till Advokaterna.

En advokats främsta plikt är att visa trohet och lojalitet mot sin klient. Lojalitetsplikten är långtgående för att skydda klienten och utgångspunkten är, som majoriteten konstaterat, därför att en advokat normalt är förhindrad att företräda ett gemensamägt bolag och en aktieägare mot en annan, särskilt i ett bolag med ett fåtal aktieägare och pågående motsättningar. Xs i anmälan åberopade intresse är ett sådant allmänt lojalitetsintresse. Fråga är här inte om att kunskap som omfattas av advokatens tystnadsplikt skulle kunna ha betydelse i saken.

I förevarande fall har X oåterkalleligen bemyndigat H att ensamt och helt efter eget avgörande hantera tvister för I:s räkning och samtidigt åtagit sig att vidta de åtgärder som H rimligen begär för att I ska lämna H motsvarande bemyndigande, just i sådana situationer som de där de aktuella tvisterna har uppkommit. Detta förhållande måste enligt min mening beaktas som ett väsentligt moment och väga tungt vid bedömningen

av om något berättigat lojalitetsintresse över huvud taget träds förnär genom att Advokaterna, med stöd av fullmakt från företrädare för I som inte är aktiebolagsrättsligt jäviga, utöver uppdraget för H åtar sig och fullgör ett näraliggande uppdrag att företräda I i tvisterna med X och Xs dotterbolag.

Utifrån den av de båda ägarna till J/I redan förutsedda partsställningen vid och avtalade hanteringen av potentiella tvister, det uttryckliga och oåterkalleliga samtycke och mandat som X lämnat till H för att hantera just sådana tvister samt de övriga omständigheter som föreligger i förevarande ärende, kan det enligt min mening inte anses föreligga någon lojalitetsplikt som hindrar Advokaternas uppdrag i den rådande situationen. Jag finner därför inte att utredningen visar att Advokaterna brutit mot god advokatsed genom att företräda såväl H som I i tvisterna mot X och Xs dotterbolag. Vid sådant förhållande ska Xs anmälan således enligt min mening inte föranleda någon åtgärd.